

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie skazanego **M. C.**

w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary
pozbawienia wolności,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 2024 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt II AKzw 575/22,

zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt III Kow 133/22/wz

**uchyla orzeczenie zawarte w punkcie 1. zaskarżonego
postanowienia, w części wyznaczającej skazanemu M. C. okres
próby, i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnego
w Szczecinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Słubicach wyrokiem łącznym z dnia 9 lipca 2020 r., sygn.
akt II K 28/20, orzekł wobec M. C. karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia

wolności. Karę tę skazany zaczął odbywać 4 sierpnia 2020 r., a jej koniec przypadł na dzień 3 października 2022 r.

W uwzględnieniu wniosku Dyrektora Zakładu Karnego w G.. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp postanowieniem z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt III Kow 133/22/wz, na podstawie art. 77 § 1 k.k., art. 78 § 1, 2 i 3 k.k. oraz art. 161 § 1 k.k.w. warunkowo zwolnił skazanego M. C. z dniem 28 marca 2022 r. z odbycia reszty kary łącznej 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 80 § 1 k.k. wyznaczył warunkowo zwolnionemu okres próby do dnia 28 marca 2024 r., a na podstawie art. 159 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 k.k. oddał go w okresie próby pod dozór kuratora i nałożył na niego kilka obowiązków wspomagających proces resocjalizacji w warunkach wolnościowych.

Postanowienie to zaskarżył prokurator, który podniósł, że Sąd Okręgowy błędnie uznał, iż zachodzi pozytywna prognoza, że skazany będzie przestrzegał porządku prawnego i w przyszłości nie popełni przestępstwa. Autor zażalenia domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez odmówienie skazanemu M. C. warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt II AKzw 575/22, zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że jako termin warunkowego przedterminowego zwolnienia skazanego M. C. wskazał dzień 11 maja 2022 r. oraz wyznaczył mu okres próby do dnia 11 maja 2025 r. (pkt 1 postanowienia). W pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy (pkt 2).

Kasację od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie pismem datowanym 19 listopada 2024 r. wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył to orzeczenie na korzyść skazanego w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego w punkcie 1., w części dotyczącej wyznaczonego okresu próby. Zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 80 § 1 k.k., polegające na wyznaczeniu warunkowo zwolnionemu M. C. okresu próby wynoszącego 3 lata, mimo że czas pozostały skazanemu do odbycia kary łącznej 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w

Słubicach z dnia 9 lipca 2020 r. o sygn. akt II K 28/20, wynosił niespełna 5 miesięcy, w związku z czym okres próby nie mógł być dłuższy niż 2 lata”.

Podnosząc tak sformułowany zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co umożliwiło uwzględnienie jej w całości na posiedzenie w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Należy bowiem uznać za słuszny podniesiony w skardze zarzut, że wydając zaskarżone postanowienie Sąd Apelacyjny w Szczecinie rażąco naruszył art. 80 § 1 k.k., co miało istotny wpływ na treść postanowienia. Wymieniony przepis stanowi, że „w razie warunkowego zwolnienia czas pozostały do odbycia kary stanowi okres próby, który jednak nie może być krótszy niż 2 lata ani dłuższy niż 5 lat”. Skoro Sąd II instancji jako termin warunkowego przedterminowego zwolnienia skazanego M. C. wskazał dzień 11 maja 2022 r., to powinien też mieć w polu widzenia, że skazany miał zakończyć odbywanie kary łącznej pozbawienia wolności 3 października 2022 r., zatem za niespełna 5 miesięcy i dojść do wniosku, że w świetle art. 80 § 1 k.k. nie jest dopuszczalne wyznaczenie skazanemu okresu próby dłuższego niż 2 lata.

W części motywacyjnej zaskarżonego postanowienia wskazano, że cyt. „mając na względzie uprzednią karalność M. C., Sąd Apelacyjny uznał, iż zasadnym będzie wydłużenie okresu próby do lat 3, tj. do dnia 11 maja 2025 r.”, co jednak nie czyni orzeczenia prawidłowym. Wskazanie dłuższego niż dwuletni okresu próby byłoby bowiem dopuszczalne i konieczne, gdyby zachodził wypadek określony w art. 80 § 2 k.k. (skazany byłby osobą określoną w art. 64 § 2 k.k.), względnie w art. 80 § 3 k.k. (warunkowe zwolnienie następowałoby z kary 25 lat pozbawienia wolności lub dożywotniego pozbawienia wolności; w obu wypadkach nawiązano do brzmienia przepisów obowiązującego w dacie orzekania przez Sąd Apelacyjny). Sąd Apelacyjny jednak nie stwierdził, że któryś z tych przepisów ma zastosowanie do M. C., co wynika też z tego, że nie zmienił podstawy prawnej orzeczenia Sądu I instancji o wyznaczeniu skazanemu okresu próby, w której

powołano art. 80 § 1 k.k. Nie byłoby zresztą ku temu powodów, bowiem, co oczywiste, skazany nie odbywał kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 80 § 3 k.k. (w ówczesnym brzmieniu), jak też nie był osobą określoną w art. 64 § 2 k.k. W kasacji zasadnie wskazano, że „W rozpatrywanej sprawie przedmiotem warunkowego przedterminowego zwolnienia była kara łączna 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona wobec N. C. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 9 lipca 2020 r. o sygn. akt II K 28/20, w następstwie połączenia kar wymierzonych za czyny, z których żaden nie został popełniony przez skazanego w warunkach art. 64 § 2 k.k. lub art. 64a k.k., co oznacza, że ustalenie okresu próby powinno nastąpić w tym wypadku według zasad określonych w art. 80 § 1 k.k.”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. Ponownie rozpoznając sprawę we wskazanym zakresie, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyda orzeczenia pozostające w zgodzie z przepisami prawa.

ł.n

r.g.